

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на икономиката

ПРОЕКТ!

**ДО
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

Д О К Л А Д
О Т
ЛЪЧЕЗАР БОРИСОВ
Министър на икономиката

ОТНОСНО: проект на Решение на Министерския съвет за одобряване на проект на Закон за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки.

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,**

На основание чл. 31, ал. 2 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, предлагам на Вашето внимание за разглеждане проект на Решение на Министерския съвет за одобряване на проект на Закон за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки.

Проектът на Закон за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки има за цел да въведе в националното законодателство изискванията на Директива (ЕС) 2019/770 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2019 година за някои аспекти на договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги (ОВ, L 136/1 от 22 май 2019 г.), наричана по-нататък „Директива (ЕС) 2019/770“ и на Директива (ЕС) 2019/771 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2019 година за някои аспекти на договорите за продажба на стоки за изменение на Регламент (ЕС) 2017/2394 и на Директива 2009/22/ЕО и за

отмяна на Директива 1999/44/ЕО (ОВ, L 136/28 от 22 май 2019 г.), наричана по-нататък „Директива (ЕС) 2019/771“.

Директива (ЕС) 2019/770 и Директива (ЕС) 2019/771 възприемат принципа на максимална хармонизация, съгласно който държавите-членки не могат да запазват или въвеждат в националното си законодателство разпоредби, различни от предвидените в директивите, освен ако не е посочено друго.

Двете директиви са част от Стратегията за Единния цифров пазар и имат за цел да допринесат за бързия му растеж в интерес, както на потребителите, така и на бизнеса чрез премахване на основните пречки, свързани с договорното право, които възпрепятстват трансграничната търговия.

Приемането на Директива (ЕС) 2019/770 и на Директива (ЕС) 2019/771 е обусловено от необходимостта за намаляване на правната несигурност при трансгранично предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и продажбата на стоки, породена от различната законодателната рамка в отделните държави-членки на ЕС и от повишаване доверието на потребителите при трансгранично предоставяне на цифрово съдържание, цифрови услуги и при продажбата на стоки. Липсата на правна уредба относно договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и относно договорите за продажба на стоки, съдържащи цифрови елементи на европейско ниво и наличието на различни режими в държавите-членки на ЕС се явяват пречка пред търговците при трансгранично предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и продажбата на стоки. Същевременно, различията в националното договорно право на държавите-членки се явяват причина за липсата на доверие от страна на потребителите при трансгранично предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и при продажбата на стоки, поради което голяма част от тях пропускат възможността да имат по-голям избор от стоки на конкурентни цени. Всичко това обуславя необходимостта от приемане на законодателство, което да предостави набор от хармонизирани и ясни правила относно предоставянето на цифрово съдържание и цифрови услуги и продажбата на стоки, които да улеснят осъществяването на трансгранични продажби от предприятията, особено по отношение на малките и средни предприятия, а от друга страна да повиши доверието на потребителите при извършване на трансгранични покупки.

Директива (ЕС) 2019/770 създава правна рамка, регламентираща предоставянето на цифрово съдържание и цифрови услуги, а Директива (ЕС) 2019/771 модернизира и адаптира съществуващата правна рамка за продажба на стоки към спецификата на цифровата икономика. Двете директиви установяват общи правила за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки като уреждат ограничен кръг съществени въпроси на договорното право за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки. Те използват едни и същи дефиниции, имат една и съща структура и взаимно се допълват.

Проектът на Закон за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки създава правна рамка, регламентираща предоставянето на цифрово съдържание и цифрови услуги и заменя съществуващата правна рамка за

продажбата на стоки с нова, която е адаптирана към спецификата на цифровата икономика, и която обхваща също и стоките, съдържащи цифрови елементи (стоки, включващи или взаимосвързани с цифрово съдържание или цифрови услуги).

Понастоящем в националното законодателство липсва правна уредба, която да регламентира предоставянето на цифрово съдържание и цифрови услуги и която да предоставя защита на потребителите в тази област. Действащото национално законодателство не съдържа изисквания за съответствие на цифровото съдържание и цифровата услуга, както и средства за защита на потребителите при непредоставяне или несъответствие на цифрово съдържание или цифрова услуга. Търговците, предоставящи цифрово съдържание или цифрови услуги понесат негативи от липсата на правна рамка, регламентираща предоставянето на цифрово съдържание и цифрови услуги, тъй като не разполагат със стабилна договорноправна среда в тази област.

По отношение продажбата на стоки, съществуващата правна рамка на национално ниво не съдържа обективни изисквания за съответствие на стоките и не регламентира продажбата на стоки, съдържащи цифрови елементи, поради което потребителите понесат загуби. Бързото технологично развитие доведе до създаването на разрастващ се пазар на стоки, които включват или са взаимосвързани с цифрово съдържание или цифрови услуги. Поради увеличаващия се брой на тези устройства и бързо нарастващата им употреба в бита е необходимо въвеждане на правила, които да гарантират защитата на потребителите при продажбата на стоки, съдържащи цифрови елементи.

Предложеният проект на Закон за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки ще запълни съществуващия правен вакуум в тази област, така че потребителите да бъдат защитени при използване на цифрово съдържание и цифрови услуги и при продажбата на стоки, а търговците да разчитат на стабилна договорноправна среда при предоставянето на цифрово съдържание и цифрови услуги и при продажбата на стоки.

Разпоредбите на проекта на закон ще се прилагат за всеки договор, по който:

- търговецът предоставя или се задължава да предостави цифрово съдържание или цифрова услуга на потребител, а потребителя заплаща или се задължава да заплати определена цена или предоставя или се задължава да предостави лични данни на търговеца;

- продавачът предоставя или се задължава да предостави стоки, в т.ч. и стоки, съдържащи цифрови елементи, а потребителя заплаща или се задължава да заплати определена цена за тях.

Законопроектът регламентира предоставянето на цифрово съдържание и цифрови услуги срещу предоставяне на лични данни на потребителите като насрещна престация. Цифровото съдържание или цифровите услуги често пъти се предлагат и в случаи, когато потребителят не заплаща определена цена, а предоставя лични данни на търговеца. Поради това, с предложеният законопроект се

гарантира, че при използването на такива бизнес модели от страна на търговците, потребителите ще имат средства за правна защита.

Правната рамка за защита на потребителите при предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги, предложена с проекта на закон включва следните елементи:

- регламентиране предоставянето на цифрово съдържание и цифрови услуги, в т.ч. и предоставянето на цифрово съдържание и цифрови услуги срещу предоставяне на лични данни на потребителите;
- обективни и субективни изисквания за съответствие на цифровото съдържание и цифровата услуга;
- посочване, че неправилното интегриране на цифровото съдържание и цифровата услуга ще се счита за несъответствие;
- задължение за търговците за предоставяне на актуализации на цифровото съдържание или цифровата услуга ;
- определяне на отговорността на търговеца и тежестта на доказване при неизпълнение на договора за предоставяне на цифрово съдържание или цифрови услуги;
- средства за правна защита на потребителите при непредоставяне на цифровото съдържание и цифровата услуга и при липса на съответствие с договора и условията за упражняването им;
- средства за защита на потребителите в случаите на ограничения, произтичащи от правата на трети страни върху цифровото съдържание или цифровата услуга;
- задължения за търговците и потребителите при разваляне на договора поради несъответствие;
- предвиждане на възможност за изменение на цифрово съдържание или цифрова услуга и задълженията на търговеца и потребителя;
- правото на регресен иск на търговеца спрямо трето лице на предходен етап от веригата от сделки във връзка с изпълнението на договора.

Съгласно проекта на закон, търговецът е длъжен да предостави цифровото съдържание или цифровата услуга на потребителя без неоправдано забавяне след сключване на договора, освен ако не е уговорено друго между страните. Законопроекта определя обективни и субективни изисквания за съответствие на цифровото съдържание или цифровата услуга. Съгласно тези изисквания, цифровото съдържание или цифровата услуга трябва да отговарят на условията предвидените в договора, сключен между търговеца и потребителя и по-специално на описанието, количеството и качеството, да са годни за конкретната цел, търсена от потребителя и други условия определени в договора (субективни изисквания за съответствие). Освен това, цифровото съдържание или цифровата услуга трябва да отговаря на разумните очаквания на потребителите (обективни изисквания за съответствие). Предвижда се задължение за търговците да предоставят актуализации на цифровото съдържание, включително и актуализации във връзка със сигурността, необходими за запазване съответствието на цифровото съдържание или цифровата услуга.

Проектът на закон предвижда, че неправилното интегриране на цифровото съдържание или цифровата услуга в цифровата среда на потребителя в определени

случаи ще се счита за несъответствие и потребителите ще разполагат със средства за правна защита.

С проекта на Закон за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки се регламентира отговорността на търговеца при несъответствие на цифровото съдържание или цифровата услуга, като се отчитат различните начини на предоставяне на цифрово съдържание или цифрова услуга (еднократно предоставяне, поредица от отделни действия по предоставяне или непрекъснато предоставяне на цифрово съдържание или цифрова услуга). Съгласно законопроекта, търговецът ще отговаря за всяка липса на съответствие на цифрово съдържание или цифрова услуга, която се прояви до две години от предоставяне на цифровото съдържание или цифровата услуга, когато договорът за предоставяне на цифрово съдържание или цифрова услуга предвижда еднократно предоставяне или поредица от отделни действия по предоставяне на цифрово съдържание или цифрова услуга. Когато договорът предвижда непрекъснато предоставяне на цифрово съдържание или цифрова услуга в рамките на определен период от време, търговецът ще отговаря за всяка липса на съответствие на цифровото съдържание или цифровата услуга, която се прояви в рамките на периода от време през който цифровото съдържание или цифровата услуга трябва да бъдат предоставяни, съгласно договора.

Законопроектът определя средства за защита на потребителите в случай на непредоставяне на цифрово съдържание или цифрова услуга или в случай на несъответствие на цифрово съдържание или цифрова услуга. Съгласно законопроекта при непредоставяне на цифровото съдържание или цифровата услуга, потребителят ще има право да отправя искане към търговеца да предостави цифровото съдържание или цифровата услуга и когато въпреки отправеното искане търговецът не предостави цифровото съдържание или цифровата услуга, потребителят ще има право да развали договора. При несъответствие на цифровото съдържание или цифровата услуга, съгласно законопроекта, потребителят ще има право да:

- предяви рекламация, като поиска от търговеца да приведе цифровото съдържание или цифровата услуга в съответствие;
- получи пропорционално намаляване на цената или
- развали договора.

Проекта на закон регламентира кога и при какви условия търговецът може да измени цифровото съдържание или цифровата услуга по време на сключен договор и определя средствата за правна защита на потребителите в тези случаи.

Регламентира се и правото на регресен иск на търговеца срещу лица на предходен етап от веригата от сделки.

Правната рамка за защита на потребителите при продажбата на стоки, предложена с проекта на закон включва изцяло нови и хармонизирани правила, които отразяват спецификата на цифровата икономика. Бързото технологично развитие доведе до създаването на разрастващ се пазар на стоки, които включват или са взаимосвързани с цифрово съдържание или цифрови услуги. Поради нарастващия се брой на стоките, които включват или са взаимосвързани с цифрово

съдържание или цифрови услуги и бързо нарастващата им употреба е необходимо въвеждането на правила, които да предоставят защита на потребителите при продажбата на стоки, съдържащи цифрови елементи.

Действащата в момента правна рамка за продажба на стоки, уредена в Закона за защита на потребителите не съдържа обективни изисквания за съответствие на стоките и не регламентира продажбата на стоки, съдържащи цифрови елементи. Същевременно, същата се различава съществено от правната рамка предвидена в Директива (ЕС) 2019/771, чиито разпоредби са идентични и взаимно допълващи се с разпоредбите на Директива (ЕС) 2019/770. От друга страна, някои от дефинициите на основни термини на Директива (ЕС) 2019/770 са използвани и в Закона за защита на потребителите, но с различно съдържание, където са въведени изискванията на Директива 2011/83/ЕС за правата на потребителите. Това обуславя необходимостта от приемане на специален закон, съдържащ изисквания към договорите за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и към договорите за продажба на стоки, в т.ч. и стоките, съдържащи цифрови елементи.

В тази връзка, и предвид необходимостта от актуализиране на уредбата за продажба на стоки и отчитане спецификата на цифровата икономика при регламентиране продажбата на стоки, законопроектът предлага запълване на тази празнота чрез:

- регламентиране продажбата на стоки, съдържащи цифрови елементи;
- определяне на обективни и субективни критерии за съответствие на стоките;
- определяне отговорността на търговеца при неизпълнение на договора за продажба или при несъответствие на стоката;
- средства за правна защита на потребителите при липса на съответствие на стоката с договора и условията за тяхното упражняване;
- възможност за намаляване на цената или за разваляна на договора, в случаите когато търговецът не е привел стоката в съответствие;
- търговска гаранция на стоките;
- правото на регресен иск на търговеца спрямо трето лице на предходен етап от веригата от сделки във връзка с изпълнението на договор.

Съгласно проекта на закон, продавачът е длъжен да предостави на потребителя стоки, които отговарят на субективните изисквания за съответствие с договора, на обективните изисквания за съответствие и на изискванията относно липсата на съответствие, дължащо се на неправилно монтиране или инсталиране на стоките.

Законопроектът определя и случаите, при които неправилното инсталиране на стоките ще се счита за несъответствие на стоката. Това са случаите, когато:

- инсталирането съставлява неразделна част от договора за продажба и е извършено от продавача или от лице, за чиито действия продавачът отговаря или
- инсталирането на стоките е трябвало да бъде извършено от потребителя и е извършено от него, а неправилното инсталиране се дължи на пропуски в указанията за инсталиране, предоставени от продавача, или в случаите на стоки съдържащи цифрови елементи, предоставени от продавача или от доставчика на цифровото съдържание или цифровата услуга.

Проектът на Закон за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки определя двугодишен срок на законовата гаранция при продажбата на стоки в т.ч. и на стоки, съдържащи цифрови елементи и определя средствата за защита на потребителите при несъответствие на стоките. Съгласно разпоредбите на проекта на закон, когато стоките не отговарят на субективните изисквания за съответствие с договора, на обективните изисквания за съответствие и на изискванията за монтиране или инсталиране на стоките, потребителите ще имат право да:

- предявят рекламация, като поискат от продавача да приведе стоката в съответствие;
- получат пропорционално намаляване на цената или да развалят договора.

Предвижда се ремонтът или замяната на стоките, различни от стоки, съдържащи цифрови елементи да се извършва безплатно в рамките на един месец, считано от уведомяване на продавача от потребителя за несъответствието, докато за стоките, съдържащи цифрови елементи, поради тяхната сложност, се предвижда ремонтът или замяната да се извърши безплатно в рамките на разумен срок, считано от уведомяване на продавача от потребителя за несъответствието.

Законопроектът посочва изрично, че по отношение на стоки, съдържащи цифрови елементи ще се прилагат разпоредбите за продажба на стоки, независимо от това дали цифровото съдържание или цифровата услуга се предоставят от продавача на стоката или от трето лице. Посочено е изрично, че при съмнение относно това дали предоставянето на включено или взаимосвързано цифрово съдържание или включена или взаимосвързана услуга съставлява част от договора за продажба ще се приема, че цифровото съдържание или цифровата услуга е включено/а в договора за продажба. Така например, когато потребителят закупи автомобил, в който е вградена система за навигация (GPS), ще се счита, че система за навигация съставлява част от договора за продажба и за нея ще се прилагат разпоредбите на проекта на закон, регламентиращи продажбата на стоки. Когато обаче, потребителят закупи система за навигация за автомобил (GPS) отделно от автомобила, то тогава за нея ще са приложими разпоредбите на проекта, регламентиращи предоставянето на цифрово съдържание и цифрови услуги.

С предложението законопроект се правят изменения и допълнения в Закона за защита на потребителите, които произтичат от отмяна на разпоредбите на Директива 1999/44/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 25 май 1999 г. относно някои аспекти на продажбата на потребителски стоки и свързаните с тях гаранции и замяната им с тези на Директива (ЕС) 2019/771 на Европейския парламент и на Съвета за някои аспекти на договорите за продажба на стоки. Предвид на това, че новата правна уредба, регламентираща договорите за продажба на стоки е уредена в проекта на Закон за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки са направени необходимите промени в Закона за защита на потребителите с цел постигане на пълна съвместимост между разпоредбите на проекта на Закон за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки с тези на Закона за защита на потребителите.

Предложените изменения и допълнения в Закона за защита на потребителите имат за цел отмяна на действащите разпоредби, регламентиращи продажбата на потребителски стоки и свързаните с тях гаранции, съдържащи се в глава пета, раздел II „Гаранция на потребителската стока“ и раздел III „Рекламации“. Предвид на направените промени, наименованията на раздел II и раздел III на глава пета на Закона за защита на потребителите се изменят, както следва:

- наименованието на раздел II се изменя на „Доставка на стоки“ и неговите разпоредби ще продължат да уреждат доставката на стоки и прехвърлянето на риска;
- наименованието на раздел III се изменя на „Съответствие на услугите“ и неговите разпоредби ще уреждат предоставянето на услуги на потребители.

Обезпечаване изпълнението на законопроекта е гарантирано с предвидените административно-наказателни санкции, в случай на неспазване на разпоредбите му. Предвидени са механизми за извънсъдебно решаване на потребителски спорове, включващи правото на рекламация на потребителите, разглеждане на потребителски жалби, разглеждане на потребителски спорове по договори за предоставяне на цифрово съдържание или цифрови услуги и договори за продажба на стоки от органите за алтернативно решаване на потребителски спорове.

Прилагането на проекта на Закон за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки не изисква създаването на нова институционална структура. Контролът по изпълнението на законопроекта ще се осъществява от Комисията за защита на потребителите към министъра на икономиката.

Приемането на проекта на Закон за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки не води до необходимост от допълнителни бюджетни средства и няма да доведе до необходимост от допълнителни разходи/трансфери/други плащания по бюджета на Министерство на икономиката, в частност на Комисия за защита на потребителите. В тази връзка, предложените законодателни промени ще осигурят прилагането на Закона за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки в рамките на утвърдения бюджет на Министерство на икономиката, респективно на Комисията за защита на потребителите за 2021 г. и за следващите години. Разпоредбите на проекта на закон ще се прилагат, считано от 1 януари 2022 година. Предвид на това, че предложеният проект на закон няма да доведе до въздействие върху държавния бюджет, към проекта е изготвена и приложена финансова обосновка за актове, които не оказват въздействие върху държавния бюджет, съгласно приложение № 2.2 към чл. 35, ал. 1, т. 4, буква „б“ от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

Приемането на законопроекта ще доведе до незначително увеличение на приходите в държавния бюджет, в частност в бюджета на Министерство на икономиката, не по-рано от средата на 2022 г. Съгласно предвидената разпоредба в чл. 61 на проекта на Закон за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки, налаганите глоби и санкции за неизпълнение на неговите разпоредби ще се администрират по бюджета на Министерството на

икономиката. Тези приходи, не се очаква да имат регулярен характер и на този етап не биха могли да бъдат остойностени, тъй като зависят от броя на случаите, при които търговци, предоставящи цифрово съдържание и цифрови услуги и търговци, предлагащи стоки, в т.ч. и стоки, съдържащи цифрови елементи не са спазили изискванията на закона и от броя на случаите на възпрепятстване работата на контролния орган.

Предвид на това, че с проекта на Закон за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки се създават условия за прилагане на разпоредбите на Директива (ЕС) 2019/770 и Директива (ЕС) 2019/771 са приложени справки за съответствието на проекта с правото на Европейския съюз.

В съответствие с чл. 26, ал. 3 и ал. 4 от Закона за нормативните актове, проектът на Закон за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки е публикуван за публично и обществено обсъждане на Портала за обществени консултации на Министерския съвет и на интернет страницата на Министерство на икономиката за срок от 30 дни.

На основание чл. 32, ал. 1 и 3 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, проектът на закон е съгласуван с останалите министерства и Комисията за защита на потребителите. Законопроектът е изпратен за съгласуване на Комисията за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество на основание чл. 32, ал. 6 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация. В съответствие с чл. 28, ал. 3 от Закона за нормативните актове, проектът на акт се придружава от справка за съответствието с Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи и с практиката на Европейския съд по правата на човека, изготвена от Министерството на правосъдието.

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,**

Във връзка с гореизложеното и на основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България и чл. 8, ал. 4, т. 1 и ал. 5 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, предлагам Министерският съвет да разгледа и приеме приложения проект на Решение на Министерския съвет за одобряване на проект на Закон за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки.

ПРИЛОЖЕНИЯ:

1. Проект на Решение на Министерския съвет;
2. Проект на Закон за предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги и за продажба на стоки Закона;
3. Мотиви към законопроекта;
4. Финансова обосновка – само за Министерство на финансите;
5. Цялостна предварителна оценка на въздействието;

6. Становище на дирекция „Модернизация на администрацията“ на МС;
7. Справка за отразените становища по чл.32 от УПМСНА;
8. Справка за съответствие на законопроекта с европейското право – 2 броя;
9. Съгласувателни писма;
10. Съобщение за средствата за масово осведомяване;
11. Становище на РГ 21 „Защита на потребителите“;
12. Справка за получените становища при общественото обсъждане на проекта на закон.

ЛЪЧЕЗАР БОРИСОВ

Министър на икономиката